

CAPITVLVM OCTAVVM

Lēctiō prīma (versūs 1-35)

EXERCITIVM 1

abit / abeunt	accipit	alius	ānulus	aspicit	collum	cōsistit
digitus	emit	gemma	margarīta	ōrnāmentum	ōrnat	
quī	quae	taberna	tabernārius	vēndit		pecūniōsus

1. In _____ Albīnī sunt multae _____ et et alia _____.
2. _____ tabernāriī māla et pira vēndunt.
3. Albīnus est tabernārius quī ūrnāmenta _____.
4. _____ tabernam habet _____ est.
5. Multae fēminaे ante tabernam Albīnī _____.
6. Eae quae pecūniām habent ūrnāmenta _____.
7. _____ pecūniām nōn habent ūrnāmenta _____ et rursus _____.
8. Aemilia multa ūrnāmenta ā virō suō _____.
9. Aemilia _____ in digitō et margarītās in _____ habet.
10. Margarītāe collum Aemiliāe _____.
11. _____ Aemiliāe ānulō ūrnātur.
12. Quī magnam pecūniām habet _____ est.

EXERCITIVM 4

ad-venit	ad-veniunt
ad-it	ad-eunt
ab-it	ab-eunt
ex-it	ex-eunt
ad-est	ad-sunt
ab-est	ab-sunt
in-est	in-sunt

1. Iūlius ad vīllam _____; quattuor servī cum eō _____.
2. Aemilia ē peristylō _____ et in ātrium intrat.
3. Aemilia ad virum suum _____.
4. Iūlia ab Aemiliā _____; etiam puerī _____.
5. Servī in ātrium intrant et rūrsus _____.
6. Multae fēminaе ad tabernam _____ et rūrsus _____.
7. Quid _____ in sacculō? In sacculō nummī _____.
8. Quot servī sunt in ātriō? Duo servī _____, cēterī _____.
9. Mēdus nōn _____, Mēdus _____.

Lēctiō secunda (versūs 36-82)

EXERCITIVM 6

clāmat	cōnstat	convenit	gemmātus	ille	mōnstrat
octogintā	ostendit	pretium	quam	sēstertius	tantus

1. Albīnus _____: “Ōr-nā-men-ta!”
2. Lydia: “Aspice _____ tabernam, Mēde!”
3. Lydia tabernam Albīnī digitō _____.
4. Lydia: “Ō, _____ pulchra sunt ūrnāmenta!”
5. Albīnus Lydiae et Mēdō ānulōs _____: “Aspicite hōs ānulōs!”
6. Mēdus: “Quot nummīs _____ ānulus _____?” [< gemma].
7. Albīnus: “_____ huius ānulī est centum _____ [= nummī]. Haec gemma sōla _____ [LXXX] sēstertiīs cōnstat”.
8. Mēdus: “_____ [= tam magna] gemma ad tam parvum ānulum nōn _____.”

Lēctiō tertia (versūs 83-133)

EXERCITIVM 8

-e	-ite	accipe	accipite	aspice	aspicite
-it	-iunt	accipit	acciunt	aspicit	aspiciunt

1. Lydia: “Aspic _____ illam tabernam, Mēde!” Mēdus tabernam aspic _____.
2. Mēdus et Lydia ūrnāmenta aspic _____.
3. Albīnus iīs ānulum ostendit: “Aspic _____ hunc ānulum!”
4. Iūlia Iūliō rosam ostendit: “Aspic _____ hanc rosam, pater!” Iūlius rosam aspicit.
5. Iūlia: “Accip _____ rosam, pater!” Pater rosam accip _____ ā filiā suā.
6. Iūlius: “Accip _____ māla, servī!” Servī māla accip _____ ā dominō.

EXERCITIVM 9

aut	medius	nimis	nōnāgintā	quantus
quārtus	satis	tantus	quantus	vīgintī

1. _____ pecūnia est in sacculō Mēdī? _____ [XC] sēstertiī.
2. Albīnus: “Id nōn _____ est. Pretium ānulī est sēstertiī centum.”
3. Mēdus: “Id est _____ magnum pretium. Accipe nōnāgintā sēstertiōs _____ nūllōs!”
4. Ānulus nōn in digitō _____, sed in digitō _____ pōnitur.
5. Digitus quārtus nōn _____ [= tam magnus] est _____ digitus medius.
6. Decem et decem sunt _____ [XX].

EXERCITIVM 10

-ō	-īs
<i>(ablātīvus pretiū)</i>	

1. Mēdus: “Quot numm ____ cōnstat ānulus gemmātus?”
2. Albīnus: “Hic ānulus centum sēsterti ____ cōnstat.”
3. Mēdus: “Aliī ānulum gemmātum octogīntā sēsterti ____ vēndunt.”
4. Quant ____ preti ____ Mēdus ānulum emit?
5. Mēdus ānulum emit sēsterti ____ nōnāgīntā.
6. Albīnus Mēdō ānulum vēndit sēsterti ____ nōnāgīntā.
7. Nōn magn ____ preti ____ Mēdus ānulum emit.

EXERCITIVM 12

mascunōmīnum	quis/quī	quī	nōm.	is	iī
ac.	quem	quōs	ac.	eum	eōs
gen.	cuius	quōrum	gen.	iūs	eōrum
dat.	cui	quibus	dat.	eī	iīs
abl.	quō	quibus	abl.	eō	iīs

1. Qu _____ Rōmam it? Servus Rōmam it. Qu _____ servus? Servus qu _____ Rōmam it est Mēdus, servus improbus. Is servus Rōmam it.
2. C _____ servus est Mēdus? Mēdus est servus Iūlii. Dominus c _____ servus Rōmam it est Iūlius. Iūlius est dominus e _____ servī.
3. Qu _____ servum Iūlius vocat? Mēdus est servus qu _____ Iūlius vocat. E _____ servum vocat dominus.
4. C _____ servō Iūlius nummum dat? Dāvus est servus c _____ Iūlius nummum dat. E _____ servō dominus nummum dat.
5. Ā qu _____ servō amātur Lydia? Servus ā qu _____ Lydia amātur est Mēdus. Ab e _____ servō amātur Lydia.
6. Qu _____ servī Iūlium vehunt? Servī qu _____ Iūlium vehunt sunt Ursus et Dāvus. I _____ servī Iūlium vehunt.
7. Qu _____ servōrum Iūlius dominus est? Servī qu _____ dominus est Iūlius sunt Mēdus, Dāvus, Ursus, Syrus, cēterī. Iūlius est dominus e _____ servōrum.
8. Qu _____ servōs vocat Iūlius? Servī qu _____ Iūlius vocat sunt Dāvus et Syrus. E _____ servōs vocat dominus.
9. Qu _____ servīs Iūlius nummōs dat? Dāvus et Syrus sunt servī qu _____ Iūlius nummōs dat. I _____ servīs Iūlius nummōs dat.
10. Ā qu _____ servīs Iūlius vehitur? Ursus et Dāvus sunt servī ā qu _____ Iūlius vehitur. Ab i _____ servīs dominus vehitur.

EXERCITIVM 13

fēminīnum		
nōm.	<i>quae</i>	<i>quae</i>
ac.	<i>quam</i>	<i>quās</i>
gen.	<i>cuius</i>	<i>quārum</i>
dat.	<i>cui</i>	<i>quibus</i>
abl.	<i>quā</i>	<i>quibus</i>
nōm.	<i>ea</i>	<i>eae</i>
ac.	<i>eam</i>	<i>eās</i>
gen.	<i>eiūs</i>	<i>eārum</i>
dat.	<i>eī</i>	<i>iīs</i>
abl.	<i>eā</i>	<i>iīs</i>

1. Qu___ fēmina cum Mēdō ambulat? Fēmina qu___ cum Mēdō ambulat est Lydia. E___ fēmina ambulat cum Mēdō.
2. C___ fēminae amīcus est Mēdus? Lydia est fēmina c___ amīcus est Mēdus. Mēdus e___ fēminae amīcus est.
3. Qu___ fēminam amat Mēdus? Fēminam qu___ Mēdus amat est Lydia. E___ fēminam amat Mēdus.
4. C___ fēminae Mēdus ānulum dat? Fēmina c___ Mēdus ānulum dat est Lydia. E___ fēminae Mēdus ānulum dat.
5. Ā qu_fēminā Mēdus amātur? Fēmina ā qu___ amātur est Lydia. Ab e___ fēminā amātur Mēdus.
6. Qu___ ancillae absunt? Ancillae qu___ absunt sunt Dēlia et Syra. E___ ancillae absunt.
7. Qu___ ancillārum Aemilia domina est? Dēlia et Syra sunt ancillae qu___ domina est Aemilia. Ea domina e___ ancillārum est.
8. Qu___ ancillās vocat Aemilia? Ancillae qu___ Aemilia vocat sunt Dēlia et Syra. E___ ancillās vocat domina.
9. Qu___ ancillīs Aemilia māla dat? Ancillae qu___ Aemilia māla dat sunt Dēlia et Syra. I___ ancillīs domina māla dat.
10. Ā qu___ ancillīs domina salūtātur? Ancillae ā qu___ salūtātur domina sunt Dēlia et Syra. Ab i___ ancillīs domina salūtātur.

EXERCITIVM 14

neutrum					
nōm.	<i>quid/quod</i>	<i>quae</i>	nōm.	<i>id</i>	<i>ea</i>
ac.	<i>quid/quod</i>	<i>quae</i>	ac.	<i>id</i>	<i>ea</i>
gen.	<i>cuius</i>	<i>quōrum</i>	gen.	<i>eius</i>	<i>eōrum</i>
dat.	<i>cui</i>	<i>quibus</i>	dat.	<i>eī</i>	<i>iīs</i>
abl.	<i>quō</i>	<i>quibus</i>	abl.	<i>eō</i>	<i>iīs</i>

- Qu _____ est Capua? Capua est oppidum. Qu _____ oppidum prope vīllam Iūliī est? Tūsculum est oppidum qu _____ prope vīllam est. I _____ oppidum est prope vīllam.
- Qu _____ emit Mēdus? Ōrnāmentum emit. Qu _____ ōrnāmentum emit Mēdus? Ōrnāmentum qu _____ Mēdus emit est ānulus gemmātus. I _____ ōrnāmentum emit Mēdus.
- FAMILIA ROMANA est titulus capitulī. C _____ capitulī? Capitulum c _____ titulus est FAMILIA ROMANA est capitulum secundum. Titulus e _____ ROMANA. capitulī est FAMILIA
- C _____ capitulō titulus datur IMPERIVM ROMANVM? Capitulum c _____ hic titulus datur est capitulum pīnum. E _____ capitulō datur hic titulus.
- Lydia ōrnāmentō suō dēlectātur. Qu _____ ōrnāmentō? Ōrnāmentum qu _____ Lydia dēlectātur est ānulus. E _____ ōrnāmentō dēlectātur Lydia.
- Qu _____ vocābula neutra sunt? Neutra sunt vocābula qu _____ -um habent. E _____ vocābula neutra sunt.
- Qu _____ ōrnāmenta vēndit Albīnus? Ōrnāmenta qu _____ Albīnus vēndit sunt ānulī et margarītae. E _____ ōrnāmenta vēndit Albīnus.
- Qu _____ vocābulōrum plūrālis -a habet? Vocābula qu _____ plūrālis -a habet neutra sunt. Plūrālis e _____ vocābulōrum -a habet.
- Qu _____ oppidīs fluvī Padus et Tiberis aquam dant? Oppida qu _____ iī fluvī aquam dant sunt Placentia et Ōstia et cētera multa. I _____ oppidīs fluvī Padus et Tiberis aquam dant.
- Qu _____ verbīs dēlectātur Iūlia? Verba qu _____ Iūlia dēlectātur sunt “Ecce puella pulchra!” I _____ verbīs dēlectātur puella.

EXERCITIVM 15

<i>hic</i>	<i>haec</i>	<i>hoc</i>	<i>ille</i>	<i>illa</i>	<i>illud</i>
<i>hunc</i>	<i>hanc</i>	<i>hoc</i>	<i>illum</i>	<i>illam</i>	<i>illud</i>
<i>huius</i>	<i>huius</i>	<i>huius</i>	<i>illius</i>	<i>illius</i>	<i>illius</i>
<i>huic</i>	<i>huic</i>	<i>huic</i>	<i>illī</i>	<i>illī</i>	<i>illī</i>
<i>hōc</i>	<i>hāc</i>	<i>hōc</i>	<i>illō</i>	<i>illā</i>	<i>illō</i>
<i>hī</i>	<i>hae</i>	<i>haec</i>	<i>illī</i>	<i>illae</i>	<i>illa</i>
<i>hōs</i>	<i>hās</i>	<i>haec</i>	<i>illōs</i>	<i>illās</i>	<i>illa</i>
<i>hōrum</i>	<i>hārum</i>	<i>hōrum</i>	<i>illōrum</i>	<i>illārum</i>	<i>illōrum</i>
<i>hīs</i>	<i>hīs</i>	<i>hīs</i>	<i>illīs</i>	<i>illīs</i>	<i>illīs</i>
<i>hīs</i>	<i>hīs</i>	<i>hīs</i>	<i>illīs</i>	<i>illīs</i>	<i>illīs</i>

1. H____ servus est Lēander, ill____ servus est Syrus.
2. Lēander h____ saccum portat, ill____ saccum portat Syrus.
3. H____ saccus portātur ab h____ servō, ill____ ab ill____.
4. Saccus h____ servī magnus est, ill____ est parvus.
5. In h____ saccō māla sunt, in ill____ pira.
6. Iūlius h____ servō mālum dat, ill____ dat pirum.
7. H____ fēmina est Lydia, ill____ fēmina est Dōrippa.
8. Mēdus h____ fēminam amat, nōn ill____.
9. Ab h____ fēminā Mēdus amātur, nōn ab ill____.
10. Mēdus amīcus h____ fēminaē est, nōn ill____.
11. Mēdus h____ fēminaē ānulum dat, nōn ill____.
12. H____ cubiculum magnum est, ill____ est parvum.
13. Fenestra h____ cubiculī nōn tam parva est quam ill____.
14. Iūlius et Aemilia in h____ cubiculō dormiunt, nōn in ill____.
15. Lydia: “Aspice ill____ ḍrnāmenta, Mēde, ill____ ānulōs et ill____ gemmās! Nōnne pulchrī sunt ill____ ānulī et ill____ gemmae?”
16. Albīnus: “Aspicite h____ ḍrnāmenta, h____ ānulōs et h____ gemmās! Nōnne pulchrī sunt h____ ānulī et h____ gemmae?”
17. Lydia: “Quantum est pretium h____ ānulōrum et h____ gemmārum?”
18. Mēdus: “Neque in h____ ānulīs neque in ill____ gemmae sunt.”